

обречатъ на ауто-да-фе идеитѣ, безъ които вие можете да дрънкате за „вжтрѣшно съвѣренство“, а въ сѫщностъ ще дрънкате като празна бѣчва, трети — и у тѣхъ трѣба да се признае повече доблестъ, защото признаватъ идеитѣ на поета —, изкарватъ послѣдния второ издание на своитѣ скодоумни образи, четвърти, пети — имже нѣтъ конца — всѣ пѣятъ сладката пѣсень за бѫдаще вѣроотстѣпничество, съ цѣль да вѣзпратъ „поколѣнието“ да не се „увличатъ“ по Ботйовитѣ идеи, и да видятъ въ поета онова, което не могатъ да видятъ, да прѣзратъ онова, което има у него, и да станатъ такива, какъвто Ботйовъ не можеше да бѫде...

Една суeta, която е достатъчна характеристика и за „умственото състояние“, и за „вжтрѣшното съвѣренство“ на „нова Бѣлгария“.

Ние знаемъ въ що се състоѣха грѣшките на Ботйова като политикъ и мислителъ.

Ние знаемъ — и това казваме, за да стане попълна мисълъта ни, лансирана нѣйдѣ изъ книгата ни, че Ботйовъ погрѣшно оцѣняваше нѣкои факти и още по-погрѣшно опредѣляше общественната срѣда, която може да вѣдвори „царството на разума“; Ботйовъ не знаеше или не виждаше, че „братята сиромаси“ отъ неговото врѣме стояха твърдѣ назадъ въ своята еволюция, за да се вѣложи тѣмъ това „царство“.

За днешнитѣ поколѣния, които живѣятъ въ една по-развита епоха, способни да теглятъ логическите консеквенции отъ идеитѣ на Ботйова, това е понятно.

Но тѣмъ е понятно и това, че извѣнъ пѣтищата, посочени отъ великия човѣкъ и за нашата литература, и за нашето бѫдаще, бѫдаще нѣма и неможе да има. Грѣшките у Ботйовитѣ идеи, неизбѣжни за епохата, бѣха поправени отъ новото врѣме, но неговата мисълъ — за „царството на робитѣ“, се все повече оправдава отъ новото обществено и литературно развитие на съвѣренна Бѣлгария, която ще пѣе пѣснитѣ на поета,